

indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Op-hold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 110:

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykke nr. 142 om Joint Strike Fighter-projektet tilbage fra Finansudvalget.

Af Villy Søvnald (SF) m.fl.

(Fremsat 13/5 2002).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Forsvarsministeren (Svend Aage Jensby):

SF har jo fremsat forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykke nr. 142 tilbage fra Finansudvalget.

Jeg kan se af bemærkningerne til forslaget, at det nævnes, at den danske deltagelse i udviklingsfasen oprindeligt var vurderet til 350 mio. kr., og at den samlede pris nu anslås til ca. 892 mio. kr. Der finder forslagsstillerne, at der er tale om en budgetoverskridelse på et så tidligt tidspunkt i projektet, at det økonomiske grundlag allerede nu er kritisabelt og helt uoverskueligt i forhold til de budgetoverskridelser, der måtte blive nødvendiggjort, efterhånden som projektet skrider frem.

Kl. 14.50

Jeg har følgende bemærkninger til forslaget:

Jeg mener egentlig ikke, at man kan tale om en budgetoverskridelse, idet der jo egentlig ikke har været noget budget at overskride. De nævnte 350 mio. kr. fremkom ved, at Forsvarsministeriet skønnede, at under forudsætning af nogenlunde samme procentvise bidrag som i den foregående kravvalideringsfase ville deltagerprisen blive de nævnte ca. 350 mio. kr.

Forudsætningen for det skøn var jo en udviklingsfase til en forventet pris på 17 mia. US dollar og med en varighed på 7 år, og at Danmark kunne dele ca. 1 pct. af dette beløb med Holland og Norge, ligesom tilfældet var i den første fase, vi deltog i.

I forbindelse med Storbritanniens indgåelse af aftale med USA i januar 2001 om deltagelse i

udviklingsfasen blev perioden jo udvidet til ca. 11 år og budgettet samtidig fastlagt til et beløb på små 26 mia. dollar.

Forlængelsen af fasen skyldes en væsentlig udvidelse af testomfanget med de dertil hørende antal testfly. Ligeledes er teknologiområdet udvidet væsentligt som følge af mere software-udvikling, og muligheden for udvikling af computer hardware i hidtil ukendt teknologi skal udnyttes.

Med den udvidelse mindskes den teknologiske og økonomiske risiko i projektet. Det er en effekt, der således også kan komme Danmark til gavn, såfremt flyet til sin tid vælges som erstatning for F-16-flyene. Det ligger jo langt fremme i tiden – 2012-15.

Det har siden vist sig, at Holland har valgt at deltage på et højere niveau i udviklingsfasen, og Danmark og Norge er så alene om betalingen og deltagelsen på det aktuelle niveau, som efter forhandling med USA blev på ca. 1 pct. af den samlede pris.

Den samlede pris for Danmarks deltagelse blev dermed ca. 0,5 pct. af det samlede budget svarende til 125 mio. dollar i løbende priser i de ca. 11 år, udviklingsfasen skønnes at vare. Så er vi oppe på et prisniveau 2001 på ca. 892 mio. kr. med den dollarkurs på 850, vi da havde, men helt aktuelt er kursen jo på ca. 820, og så er vi nede på 869 mio. kr. Sådan kan det svinge lidt.

Jeg deler ikke forslagsstillernes bekymring med hensyn til budgetoverskridelsen, idet den før omtalte forlængelse af fasen netop har til formål at minimere den teknologiske og økonomiske risiko.

Deltagelsen i projektets udviklingsfase indebærer både forsvars- og erhvervsmæssige elementer.

Hvis vi ser på de forsvarsmæssige elementer, giver udviklingen af kampflyet forsvaret indsigt i udviklingen af det avancerede fly og indflydelse på udviklingen af de logistiske forhold omkring projektet. Piloter fra det danske flyvevåben får under udviklingen desuden betydelig erfaring med topmoderne jagerfly.

Et tæt forsvarssamarbejde om at udvikle flyet vil derudover styrke de sikkerhedspolitiske relationer til USA og en række NATO-partnere, som ikke mindst i lyset af 11. september er blevet endnu vigtigere.

Det vurderes, at forsvaret ved at deltage i fasen vil kunne modtage et generelt teknologiløft, idet indsigt i og informationer om relaterede projekter vil kunne anvendes i forbindelse med